



"Bu içerik, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından öğrencilerin yazılı öncesi çalışmaları amacıyla hazırlanmıştır. Örnek soru niteliği taşımamaktadır. Hazırlanan sorular, yayımlanan senaryoların tamamındaki öğrenme çıktılarını kapsamaktadır."

1. Aşağıdaki metinde koyu yazılan kelimelerin anlamlarını, metnin bağlamından hareketle tahmin ediniz ve ilgili yerlere yazınız.

Fatih, şehri ele geçirdikten sonra ilk iş olarak **harap** olan bölgeleri imar etmeye başladı. Yıkılmış surların yerine yenileri inşa ediliyor, yangınlarda yok olan evler tekrar yapılıyordu. Bu **imaret** faaliyetleri, kentin dört bir yanına yayılmış durumdaydı. Padişah, şehirdeki her detayın yeniden hayata dönmesi için büyük bir **gayret** gösteriyordu; çünkü yeni başkentini ihtişamlı olması gerekiyordu.

a. harap

• Metindeki Anlamı:

b. imaret

• Metindeki Anlamı:

c. gayret

• Metindeki Anlamı:

2. Aşağıdaki cümlelerde bulunan anlatım bozukluklarının nedenlerini ve bu cümlelerin doğru hâllerini yazınız.

a. Cümle: Kimseye güvenmez, sadece uzaktan izlerdi.

• Anlatım bozukluğunun nedeni:

• Cümlenin doğru hâli:

b. Cümle: O, resimlere hayran kalmış; odasının duvarına asmıştı.

• Anlatım bozukluğunun nedeni:

• Cümlenin doğru hâli:

c. Cümle: Takımına çok bağlıydı, hiçbir zaman ayrılmayı düşünmedi.

• Anlatım bozukluğunun nedeni:

• Cümlenin doğru hâli:

3.

Dokumanın Gözdesi: Keçe Sanatı

Anadolu'nun kadim sanatlarından biri olan keçe, yün liflerinin sabun ve sıcak su yardımıyla dövülerek sıkıştırılması sonucu elde edilen doğal ve dayanıklı bir malzemedir. Geleneksel olarak çoban giysisi ve çadır örtüsü gibi pratik amaçlar için kullanılan keçe, günümüzde modern sanata da kapılarını açmıştır. Keçe, yün elyaflarının birbirine kenetlenmesi sayesinde oldukça sağlam bir yapıya kavuşmuştur. Bu sağlamlık onu halı, paspas ve duvar panosu gibi uzun ömürlü ev dekorasyon ürünleri için ideal bir malzeme yapmıştır. Keçenin bir diğer önemli avantajı da kolay şekil alabilmesi ve geniş renk yelpazesinde çalışılabilmesidir. Bu özellik, özellikle küçük atölyelerde ve hobi amaçlı çalışmalarda keçe figürlerinin ve süs eşyalarının hızla üretilmesini sağlamış ve bu sanata olan ilgiyi artırmıştır. Ancak keçe, ne kadar dayanıklı olsa da ipek veya kadife gibi kumaşların zarafetine ve ince yapısına ulaşamamıştır. Bu nedenle, üst düzey abiye kıyafetler veya çok narin aksesuarlar söz konusu olduğunda keçe kumaşlar tercih edilmemektedir.

a. Metne göre keçe sanatının günümüzde dekorasyon ve hobi amaçlı ürünlerde yaygın olarak tercih edilme nedenlerini yazınız.

b. Metne göre keçe kumaşların üst düzey abiye kıyafetler veya narin aksesuarlar için neden tercih edilmediğini yazınız.

4. Aşağıda verilen konuyla ilgili bilgilendirici bir metin yazınız.

Konu: "Bilinçli İnternet Kullanımının Öğrenci Başarısına Etkileri"

Yazınızı oluştururken aşağıdaki ölçütlere dikkat ediniz:

- Metin, verilen konuya uygun olmalıdır.
- En az 6 cümleden oluşmalıdır.
- Anlatımda akıcı ve anlaşılır bir dil kullanılmalıdır.
- Metin, konuyu destekleyici bilgiler içermelidir.

5. Aşağıdaki metni dikkatlice okuyunuz. Metnin içerisinde geçen ve aşağıda anlamları verilen üç farklı deyim/ifadeyi bularak ilgili boşluklara yazınız.

Genç sporcu, şampiyonaya katılmak için aylarını harcadı. Bazen yorgunluktan kendini kaybetme noktasına geldi, ancak antrenörü onu her zaman motive etti. Antrenör, 'Unutma, büyük bir istek ve sevgiyle bağlandığın bu hedefe ulaşmak için önündeki engelleri görmezden gelmelisin,' dedi. Sporcu, antrenörünün sözleriyle yeniden moral buldu ve antrenmanlara daha da sıkı sarıldı. Final maçında rakibine karşı çok zorlandı ama son saniyede attığı basketle maçı kazandı. Bu zaferle birlikte, antrenörün onun için yaptığı tüm fedâkarlıklar boşa gitmemiş oldu.

- **Büyük bir istek ve sevgiyle bağlanmak:**
- **Canlanmak/Kendine gelmek:**
- **Karşılığını bulmak:**

6. Bir ortaokulda müzik, kodlama, spor ve yabancı dil kurslarına katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımları ve katılım sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Kurs Adı	Erkek Öğrenci Sayısı	Kız Öğrenci Sayısı	Toplam Katılımcı Sayısı
Müzik	25	35	60
Kodlama	30	10	40
Spor	50	25	75
Yabancı Dil	40	60	100

Buna göre aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların yanına (D), yanlış olanların yanına (Y) yazınız.

- a. Okulda en az ilgi gösterilen kurs, kodlama kursudur. ()
- b. Kız öğrencilerin sayısının, erkek öğrencilerin sayısından fazla olduğu tek kurs yabancı dil kursudur. ()
- c. Spor kursuna katılan erkek öğrenci sayısı, kodlama kursuna katılan toplam öğrenci sayısından fazladır. ()
- ç. Dört kursun tamamına katılan toplam öğrenci sayısı 275'tir. ()

7. Aşağıda verilen metni okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

Kahve, sıradan bir içecek olmanın çok ötesindedir. O, acele etmeden, dünyanın telaşından bir anlığına sıyrılıp kendi içimize döndüğümüz bir mola sanatıdır bence. Sabahın ilk ışıklarında, dumanı tüterken hissedilen o hafif acılık, günün getireceği tüm zorluklara karşı bir çeşit kalkan görevi görür. Herkesin kahvesi farklıdır; kimisi sert, kimisi yumuşak sever. Ama önemli olan, o fincanın bize sunduğu yalnızlık ve düşünme fırsatıdır. İşte bu anlar, insanın kendine en dürüst ve en yaratıcı olduğu zamanlardır. Kısaca, kahve ruhumuzun aynasıdır diyebiliriz.

a. Metnin türü nedir?

b. Metnin bu türe ait olduğunu gösteren belirgin özellikler (yazarın üslubu, amacı, konuya yaklaşımı vb.) nelerdir? Yazınız.

8. Aşağıdaki metni okuyunuz. Metinde düşünceyi daha etkili kılmak ve konuyu daha anlaşılır hâle getirmek amacıyla kullanılan iki farklı düşünceyi geliştirme yolunu belirleyiniz. Bu düşünceyi geliştirme yollarının metnin hangi cümlesinde kullanıldığını yazınız.

Çevre Kirliliği

“Çevre kirliliği, günümüzde gezegenimizi tehdit eden en büyük sorunlardan biridir. Bu sorunun boyutunu anlamak için bazı verilere bakmak gerekir: Örneğin, yapılan araştırmalar her yıl denizlere yaklaşık 8 milyon ton plastik atığın karıştığını gösteriyor. Denizlerdeki bu plastik atık yığınları, Pasifik Okyanusu'nun kuzeyinde yer alan ve yüz ölçümü Türkiye'nin iki katından büyük olan 'Büyük Pasifik Çöp Yaması' gibi devasa kirlilik alanları oluşturmaktadır. Çevre kirliliğinin sonuçları, bir virüsün vücutta yayılmasına benzer. Başlangıçta küçük bir sorun gibi görünse de kısa sürede tüm sistemi (ekosistemi) çökme noktasına getirir.”

a. Birinci Düşünceyi Geliştirme Yolu:

Kullanıldığı Cümle:

b. İkinci Düşünceyi Geliştirme Yolu:

Kullanıldığı Cümle:



ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.	1
T.8.3.8. Metindeki anlatım bozukluklarını belirler.	2
T.8.3.14. Metinle ilgili soruları cevaplar.	3
T.8.4.2. Bilgilendirici metin yazar.	4
T.8.3.6. Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.	5
T.8.3.32. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.	6
T.8.3.26. Metin türlerini ayırt eder.	7
T.8.3.34. Okuduklarında kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.	8

ÇÖZÜMLER

- harap:** Yıkılmış, yıkık, döküntü durumda olan, viran.
 - imaret:** Bayındırlık işleri, yapı yapma, onarma, yeniden inşa etme.
 - gayret:** Çalışma, çabalama, azim, emek.
- cümle:** Kimseye güvenmez, sadece uzaktan izlerdi.
 - Anlatım bozukluğunun nedeni:** Nesne eksikliği
 - Cümlenin doğru hâli:** Kimseye güvenmez, sadece **herkesi/onları** uzaktan izlerdi.
 - cümle:** O, resimlere hayran kalmış; odasının duvarına asmıştı.
 - Anlatım bozukluğunun nedeni:** Nesne eksikliği
 - Cümlenin doğru hâli:** O resimlere hayran kalmış, **onları** odasının duvarına asmıştı.
 - cümle:** Takımına çok bağlıydı, hiçbir zaman ayrılmayı düşünmedi.
 - Anlatım bozukluğunun nedeni:** Yer tamlayıcısı eksikliği
 - Cümlenin doğru hâli:** Takımına çok bağlıydı, hiçbir zaman **ondan** ayrılmayı düşünmedi.
- Keçe, sağlam ve dayanıklı bir yapıya sahip olması ve kolay şekil alabilmesi nedeniyle tercih edilir.
 - Keçe, ipek ve kadife gibi kumaşların sahip olduğu zarafet ve ince yapıya sahip olmadığı için tercih edilmez.

4.

Bilinçli İnternet Kullanımının Öğrenci Başarısına Etkileri

İnternet, doğru kullanıldığında öğrenci başarısını önemli ölçüde artıran güçlü bir eğitim aracıdır. Bilinçli internet kullanımı, öğrencilerin ders materyallerine ve ek kaynaklara anında erişim sağlamasına olanak tanır. Etkili bir araştırmacı, interneti sadece eğlence için değil, aynı zamanda zor konuları anlamak için faydalı videolar ve makaleler bulmak amacıyla kullanır. Ödevler ve projeler için gerekli bilgilere kolayca ulaşılması, öğrencilerin zaman yönetimini geliştirir ve akademik verimliliği yükseltir. Ayrıca, çevrim içi eğitim platformları ve sanal kütüphaneler sayesinde öğrenciler, okulda kaçırdıkları dersleri telafi edebilir veya ileri düzeyde konuları kendi hızlarında öğrenebilirler. Sonuç olarak, interneti bilinçli ve disiplinli bir şekilde kullanmayı öğrenen öğrenciler, derslerinde daha başarılı olma potansiyeline sahiptir.

5. • **Büyük bir istek ve sevgiyle bağlanmak:** Gönül vermek• **Canlanmak/Kendine gelmek:** Moral bulmak• **Karşılığını bulmak:** Yere düşmemek

6. a. Okulda en az ilgi gösterilen kurs, kodlama kursudur. (D)

b. Kız öğrencilerin sayısının, erkek öğrencilerin sayısından fazla olduğu tek kurs yabancı dil kursudur. (Y)

c. Spor kursuna katılan erkek öğrenci sayısı, kodlama kursuna katılan toplam öğrenci sayısından fazladır. (D)

ç. Dört kursun tamamına katılan toplam öğrenci sayısı 275'tir. (D)

7. a. **Metnin türü**

Deneme

b. **Gereçlendirme (Ayırt Edici Özellikler)**

- Yazarın, metne "bence" gibi ifadelerle kendi kişisel görüşünü katması ve düşüncelerini kanıtlama amacı gütmemesi
- Konunun tamamen yazarın öznel bakış açısıyla (kahvenin bir sanat olduğu, ruhun aynası olduğu gibi) ele alınması
- Dilin samimi, içten ve sohbet havasında kullanılması
- Okuyucuya bilgi vermekten çok, yazarın kendi düşüncelerini paylaştığı ve okuyucuyu düşündürmeyi amaçladığı bir üslup sergilemesi

8. a. **Birinci Düşünceyi Geliştirme Yolu:** Sayısal Verilerden Yararlanma

Kullanıldığı Cümle: Metinde kirliliğin boyutunu kanıtlamak ve somutlaştırmak için "8 milyon ton" plastik atık ve "Türkiye'nin iki katından büyük" gibi sayısal değerler ve ölçülebilir bilgiler kullanılmıştır.

b. **İkinci Düşünceyi Geliştirme Yolu:** Karşılaştırma/Benzetme

Kullanıldığı Cümle: Kirliliğin sonuçları, "bir virüsün vücutta yayılmasına benzer" ifadesiyle daha bilindik ve anlaşılır bir duruma benzetilerek açıklanmıştır. Ayrıca "Büyük Pasifik Çöp Yaması'nın yüz ölçümü ile Türkiye'nin yüz ölçümünün karşılaştırılması da bir karşılaştırma örneğidir.